

СТАНОВИЩЕ

От: Професор доктор Мария Стефанова Нейкова
ФЖМК, Софийски университет „Св. Климент Охридски”
Професионално направление 3.5. Обществени комуникации и
информационни науки

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и
научна степен „доктор” по професионалното направление 3.5.
Обществени комуникации и информационни науки във ФЖМК на СУ
„Св. Климент Охридски”

Автор на дисертационния труд: Кристина Дончева Баксанова
ФЖМК на СУ „Св.Климент Охридски”

Тема на дисертационния труд: *Германия и постсоциалистическите
държави в Югоизточна Европа. Подходи на отразяване от
Дойче Веле ТВ и Це Де Еф (2013–2 015)*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното
жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед №38-
8/05.01.2018 на Ректора на СУ „Св.Кл.Охридски”.

1. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е с обем 250 стандартни страници (без приложенията), като е структуриран в увод, три глави, заключение и библиография. Към него има и няколко приложения, които са със съществена роля за обогатяването и разбирането му.

Структурата на труда следва логически от представянето на германската външна политика след обединението, през фокусирането върху външната политика към постсоциалистическите държави в Югоизточна Европа (ЮИЕ), до разглеждането на подходите на отразяването ѝ в две германски обществени телевизии.

Темата на дисертационния труд е много актуална. И тя беше такава още при избора ѝ – в края на 2013–началото на 2014 г., много преди България да определи например като един от приоритетите на председателството си на Съвета на ЕС европейската интеграция на държавите от Западните Балкани. Каква е политиката на една от държавите основателки на Съюза към новите демокрации в Източна Европа след края на Студената война е възлов въпрос.

Актуалността на темата се дължи още на развиващите се от 2014 г. насетне събития и процеси на европейския континент, които принуждават Германия да реагира на поредица от кризи. Комбинирани фактори довеждат в крайна сметка до нова външнополитическа позиция на ФРГ.

Актуалността на темата се съдържа и в научния прочит на процесите и причините за промяната на външната политика на Германия, един от първите, ако не и първият цялостен подобен прочит в България.

Темата е актуална и в медийното си измерение. Тя обогатява малкото проучвания върху медийното присъствие на постсоциалистическите държави от ЮИЕ в германските обществени медии като важен фактор за формиране на общественото мнение.

Научните цели, които са заложили в труда, обхващат анализа на ключови етапи от развитието на външната политика на Германия след 1990 г., осветляване на настъпилите промени и отражението им върху отношенията със страните от ЮИЕ, осъществяване на емпирично изследване на двете германски обществени телевизии, дълбочинни интервюта, както и отговор на въпроса дали по-активната дипломация поражда по-голям медиен интерес.

Научните задачи са насочени към аргументиране по теоретичен път на тезата, че ФРГ увеличава външнополитическата си активност и поставя

сред приоритетите си държавите от ЮИЕ, към събирането на емпирични данни и техния анализ, към открояване на различията и сходствата в подходите на двете обществени телевизии и изводи за медийното отразяване на темите от постсоциалистическите държави в програмите им.

Обектът на труда е ясно формулиран – това е външната политика на ФРГ и в частност към постсоциалистическите държави от ЮИЕ.

Предметът му са програмите на глобалния канал Дойче Веле ТВ, насочен към аудитория извън ФРГ, и на ЦЕ Де Еф, насочен към аудиторията във ФРГ, и по-специално отразяването в техните информационни и специализирани актуални предавания на теми, свързани със споменатите държави.

Основната теза на дисертационния труд е, че през 2014 г. настъпва нов етап във външната политика на ФРГ, страната проявява по-голяма активност на международната сцена и насочва интереса си към постсоциалистическите държави от ЮИЕ, като същевременно по-активната национална политика не предполага по-активно отразяване от медиите. Усещането е за паралелност между политическия и медийния интерес, но не и за взаимно влияние.

Кристина Баксанова показва много добро познаване на проблематиката, която изследва в дисертационния си труд. Библиографията включва 212 източника на кирилица и латиница, 83 документа. Освен че борави с първични източници и познава добре научната литература, струва се да се отбележи, че докторантът въвежда в научно обръщение редица най-нови академични разработки, посветени на най-новия етап от външната политика на Германия.

2. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Научни резултати се съдържат и в теоретичната (първа и втора глава), и в емпиричната част (трета глава) на дисертационния труд. В теоретичната част тезата за нов етап във външната политика на ФРГ е защитена чрез периодизация на развитието на германската външна политика след Втората световна война. В този контекст е открит третият етап на промяна, започнал през 2014 г. с вътрешнополитически дебат за новата отговорност и роля на страната в света. Тук е защитена тезата за „приемственост чрез промяна”, анализирано е понятието „велика сила” спрямо Германия. Централно значение има защитата на тезата за нов трети етап във външната политика на ФРГ, която е и главен фокус на труда. За първи път изчерпателно е въведен в научно обръщение „Берлинският процес” към държавите от Западните Балкани.

Ценен научен резултат е обосноваването на политическата необвързаност на обществените медии във ФРГ.

Един от най-важните научни резултати на труда е установяването, че по-активната дипломация не поражда по-голям медиен интерес към ЮИЕ или към Западните Балкани в частност. Резултат, който влиза в спор с утвърдени до момента възгледи за функционирането на обществените медии и заслужава по-нататъшно изследване. Той е постигнат въз основа на регистрирането на 1629 публикации в периода 2013–2015 г.

Използваната методология включва исторически подход, анализ на първични източници и на академични публикации, теренни интервюта с отговорни представители на изследваните медии, контент анализ на публикациите им за/от страните от ЮИЕ.

Смятам, че в дисертационния труд Кристина Баксанова е изпълнила поставените научни задачи и е постигнала поставените цели.

3. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Научните приноси, посочени от докторанта, са адекватни, отразяват реално постигнатото в дисертационния труд. Бих искала да акцентирам върху оригиналния подход към комплексната, двуфокусна тема – външната политика на ФРГ и отразяването ѝ от две телевизии, в които се съчетават исторически и аналитичен метод, преки наблюдения и дълбочинни интервюта, емпирично проучване на публикации по темата в наблюдаваните медии.

Смятам, че има основание да бъдат приети формулираните от Кристина Баксанова научни приноси.

4. Оценка на публикациите по дисертацията

Научните публикации по темата на дисертацията съответстват на изискванията и отразяват двете страни на темата – и външната политика на ФРГ, и отразяването ѝ от Дойче Веле ТВ и Це Де Еф.

5. Оценка на автореферата

Авторефератът отразява съдържанието на дисертационния труд коректно и обективно, като дава цялостна представа за всичките му страни и аспекти.

8. Заключение

Позволявам си в качеството си на научен ръководител на Кристина Баксанова да изкажа своето задоволство от съвместната работа с нея.

Въз основа на цялостните ми впечатления от докторанта, но най-вече от качествата на научния продукт категорично съм ЗА присъждането на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки на Кристина Дончева Баксанова.

15.03.2018 г.
София

Подпис: